

Luceafărul

Săptăminal editat de Uniunea Scriitorilor din Republica Socialistă România

Flacăra vie a istoriei

marcată solemn de sărbătorirea, într-o atmosferă de vibrant patriotism, a 100 de ani de la cucerirea Independenței de stat a României, săptămâna pe care o încheiem se înscrie în conștiința și memoria noastră ca o nouă dovadă a profundii recunoștințe și înaltei prețuiri a poporului pentru lupta eroică și jertfa pilduitoare a înaintașilor, a hotărârii unanime a cetățenilor patriei, indiferent de naționalitate, de a înfăptui exemplar Programul partidului de înflorire a patriei socialiste.

Amplă expunere prezentată de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Sesiunea solemnă comună a Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Marii Adunări Naționale și activului central de partid și de stat — sinteză strălucită a istoriei multimilenară, glorioasă a poporului român, a consecvenței cu care a luptat, prin veacuri, cu o neclintită încredere în destinul său, pentru libertate și neam — constituie o puternică și emoționantă lecție patriotică, un document fundamental al conștiinței naționale, un înșufletitor îndemn la a face din faptele muncii, ale zidirii unui nou chip României, un permanent omagiu adus celor ce au visat, au gândit și acționat pentru înălțarea patriei. Așezată sub semnul a trei evenimente hotărâtoare pentru afirmarea liberă și suverană a poporului — aniversarea zilei de 9 Mai 1877, cind țara și-a hotărât independența, a zilei de 9 Mai 1921, cind s-a înființat Partidul Comunist Român, forța politică conducătoare a întregii națiuni, și a zilei de 9 Mai 1945, zi a măreții victorii asupra fascismului, la a cărei împlinire poporul român a participat activ, în numele idealurilor sale din totdeauna de libertate, independență și drepturi la o viață nouă — această impresionantă manifestare politică a pus încă o dată în lumină identitatea de țară a întregii națiuni, unitatea sa indestructibilă.

Cită gravă rezonanță au pentru noi cuvintele roșite de secretarul general al partidului: „Acum, la aniversarea acestui măreț eveniment, este bine să subliniem învătămintele profund pe care le oferă istoria națiunii noastre, ca de altfel întreaga istorie universală. Greutățile prin care a trecut poporul român, adversitățile pe care le-a înfruntat, precum și victoriile pe care le-a cucerit în momentele de răscruce ale existenței sale demonstrează în mod incontestabil că un popor hotărât să-și apere glia, libertatea și neamul său, deși nu dispune decât de mijlocuri materiale și tehnice inferioare, deși nu are decât o forță fizică și morală inferioară, poate să-și asigure drepturile inalienabile, pentru a-și asigure un loc demn sub soare, nu poate fi înfrânt și ingenușat de nimeni și de nimic, niciodată. Chiar dacă el poate suferi înfringeri vremelnice, chiar dacă un timp forțele agresoare se dovedesc superioare, până la urmă și el poate fi aprit din drumul său, victoriile cauzei sale nu poate fi împiedicată și mai devreme sau mai târziu, acei popor va ieși triumfător în lupta sa dreaptă”.

Luind act de impresionanta evocare a gloriei noastre istorice, de înălțătoarele semnificații ale pildelor semănate prin veacuri de marii învătămări ai patriei, am întinpat totodată cu satisfacție adevărul, luminos relevat în expunerea prezentată, adevăr ce onorează pe oricare om de cultură: participarea artei și literaturii la edificarea istoricelor izbâzi ale poporului. Evocând cronicile înțeleștări la care au fost obligați strămoșii noștri, de dorința de expansiune și de puternicele imperii secretarului general al partidului, da glas unei realități spirituale de neșugădit, apelând la versurile poetului, versuri în care acesta îl imaginea pe Decebal adresându-se poporului, îmbărbătându-l:

„Ei sînt romani, și ce mai sînt ?
Nu ei, ci de-ar veni Ce-i sfînt
Zămolece, cu-n întreg popor
De zei, i-am întreba: Ce vor ?
Și nu le-am da nici lor pămînt
Căci ei au cerul lor”.

Versuri care exprimă minunat nu doar actul eroic, gestul sacrificiului suprem al lui Decebal și întreaga noastră istorie națională, voința mereu aceeași, afirmată neabătut în perindarea veacurilor de poporul român.

Confirmind în numele istoricului justețea și adevărul emoționantelor versuri, tovarășul Nicolae Ceaușescu sintetiza simplu dimensiunea mărețată și inconfundabilă a istoriei României. Din perspectiva acestui adevăr înțelegem mai adinec, mai exact semnificațiile tuturor momentelor și evenimentelor care au luminat eroic biografia poporului nostru, semnificațiile cuceririi Independenței de stat a României la 1877, ale luptei pentru făurirea statului național unitar pentru dezvoltarea națiunii române, pentru izbînda ideilor socialismului, ale mărețelor succese dobîndite în anii socialismului, sub conducerea partidului comunist, de poporul român, eliberat pentru totdeauna de exploatare și asigurare, liber și stăpîn pe soarta sa, semnificațiile consecvenței cu care militază pentru respectarea principiilor independenței și suveranității popoarelor. Și ne vom considera cu toții datorți să împlinim legămîntul roșit, în numele creațiilor, la istoria solemnitate din mai: „Avînd măreț viețea artistică, civică a marilor noștri înaintași, Vasile Alecsandri, Mihai Eminescu, Nicolae Grigorescu, Ciprian Porumbescu, George Coșbuc, care au făcut să vibreze în operele lor eroica luptă a poporului român pentru independență, demnitate și unitate națională; pornind de la Programul partidului, de la indicațiile tovarășului Nicolae Ceaușescu — scriitor, compozitor, artiștii plastici, toți slujitorii spirituali ai omului de azi, constructor ai societății socialiste, ne angajăm să ne dărîm întreaga capacitate de muncă și creație ogîndirii în opere durabile, pătrunse de înflăcărat patriotism, a măreții epopei pe care poporul muncitor o dezvoltă astăzi în scumpă noastră patrie, Republica Socialistă România”.

Lucaefărul

IN ACEST NUMAR: • Poeme de • Ștefan Aug. Doiniț • Ovidiu Genaru • Nicolae Ioana • Proză de Sorin Titel • Cronică literară: M. Ungheanu despre „Viața ca o pradă” de Marin Preda • Biografia debutului. Invitatul nostru: Eugeniu Ștefănescu-Est • Atelier literar de Geo Dumitrescu • Revista străină • Evocări: 1877

„Acum, cind intrăm în al doilea secol al independenței patriei noastre, să facem legămînt solemn în memoria marilor noștri înaintași, în fața întregului popor că nu vom da înapoi în fața nici unei greutăți, că vom ține întotdeauna și în orice împrejurări sus steagurile de luptă, atit tricolorul, cit și steagul roșu, servind cu devotație și dirzenie cauza revoluționară a poporului, independența și suveranitatea patriei, cauza socialismului și comunismului în România”.

NICOLAE CEAUȘESCU

Fragmente critice

Memorialiști: Iorgu Iordan

Scriu cu oarecare înțiriere despre memoriile profesorului Iorgu Iordan, excedat de numărul mare de cărți ce apar, intimidat, într-o oarecare măsură, și de personalitatea autorului, filolog reputat și figură eminentă a învățămîntului românesc din acest secol. Publicarea memoriilor sale a fost, în toate privințele, o surpriză, omul sever și discret pe care îl cunoșc toți cei care au trecut, în ultimele decenii, prin Facultatea de Filologie din București, nu lăsa nimic să se înțeleagă că va vorbi într-o zi despre sine și lumea, cum se zice, prin care a trecut. O face, totuși, azi, îndemnat de prieteni și din rațiune mai profundă că memoriile lui ar putea avea pentru alții o valoare politic-educativă. Este, probabil, la mijloc și nevoia de confesiune a omului care, atîngînd o anumită vîrstă, privește în urmă și vede o lume ce se întunecă. A o prelungi în niște însemnări personale este un act firesc și, deseori, din astfel de cronici subiective au ieșit remarcabile pagini de literatură memorialistică. Numărul cărților de memorii, jurnale intime aparute în ultimul deceniu este, în orice caz, impunător și, într-o istorie a literaturii contemporane, un capitol trebuie rezervat memorialiștilor. Citîndu-i, observăm la el un sentiment comun: sentimentul că au trecut prin multe și că, prin el, un ciclu al culturii noastre se încheie pentru a se deschide altul. A depune mărturie despre epocă și despre oamenii ei reprezintă, atunci, o datorie. Mulți memorialiști actuali înțeleg această datorie ca un efort de obiectivitate față de evenimentele. Biografia lor se estompează pentru a

Eugen Simion

Continuare în pag. a 5-a

Realism și angajare

tudor Vianu observa, în studiul introductiv la versiunea românească din *În căutarea timpului pierdut* că realismul modern lichidează tot mai deels raportul dintre plinuri și goluri. S-ar părea că reflecția eruditului vizează numai latura compozițională. În fapt, cred că delimitarea de realității anterioare, cei cărora Proust le-ar părea drept un temerar inovator, aspiră la înțelesuri esențiale. Realismul critic al secolului al XIX-lea redă procese din realitate. Odată cu marii săi exponenți din primele decenii ale veacului nostru, realismul se radicalizează. El apare acum implicat într-un imens efort de cunoaștere, de cuprindere a momentului social-istoric nu în elemente exterioare, orizontale, Doctrină de sondaj vertical, viziunea realității devine descifrare a existenței dinăuntru, deci ogîjnute. Așa se și explică, probabil, de ce realismul echivalează cu negarea lumii burheze în încercarea de a diseca realitatea. După ce pătimașă subiectivitate romantică pierduse teren în fața principiului obiectivității, prestigiul cuvîntului se crește enorm. Prin intermediul lui societatea află că este bolnavă.

Ceea ce s-a afirmat necontentit de-atunci în legătură cu realismul privește deopotrivă puterea lui de a stăpîni adinec rațional al lumii cit și o dezamăgitoare învecinată cu sarcasmul. Dezamăgirea provine din sentimentul că critic ne-ar sări în ajutor autorii înșiși, rămîine ceva obscur în demersul pe care îl inițiază, că mediul de manifestare observat apare inferior interesului pentru liniile de forță ale simțului său vizionar. De aici oboseala conștiințelor că nu găsește în civilizația existentă rezimul dorit. În paralel, odată cu amara experiență făcută, se conturează în opoziție cu adevărul pesimist, o luciditate dorită să se ridice deasupra și împotriva răului social.

Latura de umanizare a privirii îndreptate spre lume, realismul românesc o învederează foarte de timpuriu, ca semn al surprinzătoarei lui maturități. Cînd în Europa romantismul crease voga romanțelor de „mistere” (Eugene Sue, Paul Feval, Ponsou du Terrail), la noi cîștiga audiență romanul de moravuri. Clasicii veșchi și noi, de exemplu, intruna încă de prin 1863 călătîie de cap de serie, tocmai fiindcă transfera pitorice anti-tezei bun-rău în plan social, cu o vădită vocație de monalizare și, deci, de clasare a indivizilor după criteriile de caracterizare de prim ordin.

Ca să pîrvină la o formulă de angajare morală și socială împede definitiv de un Rebreanu. Camil Petrescu sau Argeșei, realismul românesc nu exită să revendice pentru sine o fervoare lucidă, ceea febră a trăirii care îl revelează cu adevărat. Ce însemnă această febră a trăirii, dîndu-se detectarea afirmărilor, cu sensibilitate din istoria națională, cu senzualismul de fond și de expresie din situațiile ce îl reprezintă pe omul acestor locuri ca haiduc și plăies, ca podgorian și vînător, ca înțelept povestitor de eresuri sau apărător curajos al idealului revoluționar?

Lumina, ca să atîngă aici, niciun artist realist nu și mai restrînge ambiția doar la mimese. Esența realului a încetat demult să fie totuna cu simpla lui transcriere epică sau lirică. Anii din urmă au alte pretenții. Realitatea, mobilă și complexă, presupune corelarea progresului social, politic, economic cu progresul literar. Într-o conștiință operă și conștiința autorului și nu mai este loc de contradicții. Dimpotrivă, o reciprocă determinare asigură demersului creator o strînsă confruntare cu sensibilitatea contemporană.

În anii noștri, realismul își propune să studieze realitatea științific. El postulează caracterul de produs social al opereii literare și îi înueală voința de angajare și asumare a unor mari răspunderi. Am să mă opresc la două exemple. Chiril Merisor din *Galeria cu viață sălbatică* aderă la idealurile lumii noi. În același timp, printr-un tipic concurs de împrejurări, primește grele lovituri din partea cîtorva oameni care își aragă dreptul să-l dea deoparte, în numele principiilor promovate de puterea populară. Drama tinărului cîștit deslușește în romanul lui Constantin Toiu o dimensiune a Revoluției. Deși apără asemenea valori și în fond se raportează la ele, nu puține destine îi suportă, pe parcurs, violența.

Lumina de ideea sa, prozatorul demistifică pe cei care mai cred că Revoluția însemnă totuna cu traversare destinată a duratei. Actul acesta de prohibitate, de sensibilitate, înalt dialectic, aparține realismului. C. Toiu și-a luat menirea în serios. A vrut să vorbească despre modul în care abuzurile vizibile contrariză idealurile. A vrut, deasemenea, să arate că, deși lucrul se întimplă, noul nu este abătut din drum. Cred că mesajul cărții se definește prin relație cu reperele necontrovertite între care se așează și cu eroile pe care vrea să le condamne.

Dacă îl privim astfel, ca pe un roman meditație (și neîndoios autorul asta și-a propus), *Galeria cu viață sălbatică*, are darul să arate ce a fost perisabil, contrapunctiv în opera Revoluției. Talentul lui Toiu se dovedește mai ales în acest plan, pentru el numai studiul relațiilor sociale explică pînă la capăt cursul evenimentelor, in-

H. Zalis

Continuare în pag. a 3-a

Eugen Jebeleanu Arena

Jules Supervielle

a dispărut dintre noi (eu l-am simțit totdeauna lângă mine) în 1960, tot într-o zi de Mai. A dispărut, și n'a dispărut, pen-trucă, de fiecare dată cînd îl recitesc, îmi dau seama că nimic din frăgezimea, din candorile, din subtilitatea și din marea lui simplitate n'a fost atins de trecerea timpului.

Și toate acestea îmi țin de cald cînd simt frig în jurul meu și mă răcoresc atunci cînd — și nu arareori, din păcate — am senzația că o să-mi explodeze creerul.

...Ilustrul Frate se apleacă atunci peste umărul meu — și prezența sa este înalt consolatoare.

JULES SUPERVIELLE

Plaoia și Tiranii

Privesc cum cada ploaie
Ce face să lucească
Planeta noastră gravă
Plaoia cădînd din slavă
C-o-n anul lui Homer
Și-n vremea lui Villon
Pe mamă și pe piunc
Pe-o alor spinore
Plaoia ce se repetă
Dar nu poate să nmoale
Nici cranii de piatră
Nici inima tiranilor
Nici să-i desmeticească
Cu-o ei scilpire dreptă
O ploaie mitică
Picînd pe Europa
Și învîlînd toți oamenii
Aceeși haină blîndă
Uitînd de infanteria
Cora și încercînd
Uitînd și de gazele
Ce ne trimit ștefetele
O ploaie mitică
Ce'nmoale neci trapelele.

Appendice

Fiți de treabă cu Poetul,
Cel mai poșnic animal.
Înima și capul, bietul
Ni le dă — și blînd și pol,
Își osumă vîna noastră;
Cu amora lui cămîlă
În desert de epite
Pe profeti el îi preceda;
El pîtrunde, fără pete,
Prin morminte de mizerii,
Dîndu-și pentru noi, cu sete,
Bietu-i corp la corbii serii;
El traduce-n limbă clară
Tot ce'n noi e vis și dor.
Hoi să-l dăm de ziu-o rară
Șapca de tîlmăcitor!

În românește de e.j.

Atitudini

O punere în cauză

In Reterica și Neoretica din 1973 deplîngeam faptul că vechile noastre tratate încă nu și-au găsit cercetătorii pe care îl așteaptă de atita vreme. Recenta carte a lui Aurel Sasu — *Reterica literară românească*, Editura Mieriva, Iași, Universitată — rupe, în sfîrșit, tăcerea nejustificată, fapt pe care Al. Andreescu, în „Cronica”, și Ion Marcoș, în „Tribuna”, l-au semnalat cu entuziasm. Ne raliem la aprecierile privind importanța inițiativei și apreciem și noi că cercetarea principalelor tratate românești și situarea retoricii în contextul culturii noastre sînt bunuri cîștigate, care oferă excelente puncte de plecare atit pentru viitoare cercetări ale lui Aurel Sasu cit și pentru ale altora. Din păcate, însă, primele capitole ale cărții ridică o serie de obiecții, și ele trebuie semnalate cu înaltă întransigență, fiindcă nu pun în cauză numai rezultatele cercetării, ci și calificarea ei ca cercetare. Cîci, pe lîngă neajunțele supărătoare, pe lîngă contrazicerile lia-

Vasile Florescu

Continuare în pag. a 7-a

Tinăr în agora

Despre iubirea de patrie

Sentimentul de patriotism presupune în cel mai înalt grad implicarea absolută a ființei umane. De aceea, cel mai firesc mod de manifestare a iubirii de patrie este lupta, adică orice acțiune creatoare din punct de vedere al conștiinței, acțiune îndreptată spre acel spațiu ideal care reprezintă, pentru fiecare dintre noi, patria. O acțiune spirituală, în primul rînd, dar nu știm că și munca fizică ce se exercită pentru prelucrarea pămîntului, în vederea recoltaie este tot o acțiune cu finalitate spirituală.

Și un om care luptă, după puterile lui, împotriva nedreptății, de orice fel ar fi ea, mani-

festată chiar și numai în acte mărunte, nesemnificative pe plan social dar care, adăugate unele peste altele, ar afecta și tulbură ordinea firească a patriei noastre, pe care o gîndim cu toții ca pe o lume ideală, este, cu adevărat, un patriot.

Îndepărtarea de acea mentalitate care permite unor tineri să fie strălucii din punct de vedere intelectual și însă, infantilii din punct de vedere afectiv și spiritual, este o îndatorire.

Angela Marinescu

Continuare în pag. a 7-a

naționale ale scriitorilor

Despre eroism

Desigur cã virtutele maiore ale umanitãții nu se pot întâlni izolat, intruchidându-se într-un exemplar uman...

Poezia sentimentelor umane

Este explicabil istoriceste, ebulția liricii noastre, în ultimii stadii de secol...

Cristea Grosu: „1877 — Momentul eroic”

Modestia comuniunii

Am întrebat adesea privind atît febrile exemple din jurul meu, cît și pe cele oferite de cãrți dacã nu cumva modestia este una din calitãțile umane incompatibile cu calitatea de om al scrisului...

Socoteala e, într-un fel, simplã: oare un autor care este pînã într-ãit convins de înzestrarea lui fãrã cusur și fãrã precedent...

Actul de a scrie presupune o delimitare, dupã cum implicã o alegere și o excludere. Smerența filistinã nu-și gãsește aici locul, cãci a scrie înseamnã în primul rãnd un gest de îndrãznețe...

Existã, de altfel, în biografia marilor creatori douã momente, dupã pãrerea mea, deosebit de emoționante și de pilduitoare...

Fãrã îndoialã, a crede în menirea scrisului tãu, a te lãsa mișcat de acea necesitate și de acea tenacitate, uneori iluzorie...

Eroi sînt, într-adevãr, „oamenii de rind” înãnu fiindcã nu s-ar dovedi cu nimic de celãlți, ci, dimpotrivã, în calitatea lor de exponenți anonimi ai unor virtuți pe care socialismul își propune sã le scoalã la ivealã...

C. Stãnescu

Înã, contribuția remarcabilã a ultimelor decenii este neîndoișoara poezia politicã, fapt nu întâmplãtor cã determinat de factorul epocal, expresie purã a epocii care cultivã mai puțin elegia minorã și solãritã cît elanul teribil, vitalist, vocea umanã...

„Inã politic” vine de la „politeia” grece care înseamnã „cetate”, vãzãzicã politicã și actul versului civic care atare certãtenã și în fine reflexiv...

Poezia politicã nu are retoricã fiindcã lipsește aici canonul conjunctural (vorboșec de poezie cu adevãrat valoroasã) ca și în vorbirea imaginilor care îi constituie editile complete ale clasicii...

În tot orzãorul teribil și cu o idee despre patriã venicã și originãrã, desore matricei lui zice „mãcã”, compune și Ioan Alexandru prelungile lui „Imne”. Sentimental patriotic e și el adine teribil și izbucnește dintr-un e care depãșete conștientã izolãtia a omului singur...

Mai acut contemporãnã e așazã poezia de carãtivã, înãnu discursivã și „prolixã”. Obiectul nu mai e actul „omului” în circumstanța revoluționãrã prezentul cel miazã fierbinte. Întãul

Artur Silvestri

Despre suveranitatea spiritului

În contextul „șefãitãrii” de sãrbãtoare a centenarului independenței „devine” fireascã și o discuție pe tema suveranitãții spiritului creator autohton...

Desigur cã virtutele maiore ale umanitãții nu se pot întâlni izolat, intruchidându-se într-un exemplar uman...

Desigur cã virtutele maiore ale umanitãții nu se pot întâlni izolat, intruchidându-se într-un exemplar uman...

Desigur cã virtutele maiore ale umanitãții nu se pot întâlni izolat, intruchidându-se într-un exemplar uman...

Desigur cã virtutele maiore ale umanitãții nu se pot întâlni izolat, intruchidându-se într-un exemplar uman...

Desigur cã virtutele maiore ale umanitãții nu se pot întâlni izolat, intruchidându-se într-un exemplar uman...

Desigur cã virtutele maiore ale umanitãții nu se pot întâlni izolat, intruchidându-se într-un exemplar uman...

Desigur cã virtutele maiore ale umanitãții nu se pot întâlni izolat, intruchidându-se într-un exemplar uman...

Desigur cã virtutele maiore ale umanitãții nu se pot întâlni izolat, intruchidându-se într-un exemplar uman...

Desigur cã virtutele maiore ale umanitãții nu se pot întâlni izolat, intruchidându-se într-un exemplar uman...

Desigur cã virtutele maiore ale umanitãții nu se pot întâlni izolat, intruchidându-se într-un exemplar uman...

criticii ne aratã cã n-are libertatea necesarã nici pentru valorificarea unui classic, nici pentru asimilarea eficientã a moștenirii literare în genere...

Marian Vasile

Realism și angajare

Urmare din pag. 1

gãduie sã vedem deslușit cum dintr-un talmezbalmes de fapte se degajã o finalitate de ansamblu, sau cum dupã ce au trecut printr-o cumplitã luptã, oamenii poartã pecetea acesteia, unui extenuași și învinși, alții asprii dar triumfãtori...

Sinteza de elemente afective și intelective la care ne referim depãșete aria restrãnitã a unei singure cãrți. Ea plaseazã, cum s-a și vãzut, existența imaginãrã în fãgãsurile realitãților trãite. În acest cadru ar fi de-a dreptul marș sã se aștepte cã între universul fictiv și grãntele existenței sã intervinã o suprapunere pasivã...

Sint de subliniat, prin contrast, tonia de caracter, mobilitatea, disciplina, acuitatea lui Mareș sau Dumitran din Soseana Nordului. Detestatul Mizdrache îi hãitãște aproape admirativ, oicum incredințãrã cã are în fața adversãrii umitori. Puși în situația de a se apãra, ei atacã. Pomenite personaje sînt în totul remarcabile datoritã senzației pe care o respirã de a fi exponenți istorici în acțiune. Eugen Barbu stie, ajuns într-un punct de vîrf al proiectãrii naturii umane, sã steargã grãnița între pozitiv și negativ...

Ca orice mare realist, Eugen Barbu se doarește un justițiar (a dovedit-o în Groapã și a confirmat-o în Principele). Cînd el urmãrește evoluția personajelor sale nu necunoscutul îl preocupã cît gansa lor a se salva sau decãsa. În fond, tonal dualitatea istoriei nu lipsește din paginile scriitorului. Datoritã acesteia dualitãții unii desopere idealul în angajare, alții în dezertare...

Orchestra planuri narative și destine. Eugène Barbu se dovedește constructor inspirat și angajat. Secretul lui pare legat de convingerea cã invenția nu înlocuiește realul, dimpotrivã. Înainte de toate proza sa, înțrea și desfășurã, constituie o amplã parabolã despre construcție și distrugere. Sinteza idealã a celor douã soluții se înscrie în actualitate pentru cã tensiunea simbolurilor hrãnește nevoia de adevãrã a scriitorului realist.

14 MAI 1977

13

cronica literară

Marin Preda: „Viața ca o pradă“

Viața ca o pradă este o carte înclășșă-căbulă. Folosind mijloacele romanului nu e un roman propriu-zis, rememorând întâmplări importante din viața scriitorului, ea nu este însă în înțelesim o autobiografie, ci o cronică a vieții. Superficial vorbind în Viața ca o pradă, Marin Preda își istorisește viața reluând furt de acolo de unde îl lăsase primul volum al Morometilor și mai târziu amintirile cuprinse în Imposibila înmărare. Dar nu este vorba despre o autobiografie, ci o cronică a vieții, o cronică de întâmplări din care se alcătuiesc în chip firesc viața, o povestire indiferentă, cu alte cuvinte, la semnificația faptelor povestite. Un fir ascuns străbate toată cartea și fără di-buirea lui cartea rămâne încifrată, dominată de sursele faptelor de care scriitorul le înfățișează. Ceea ce atrage în primul rând în Viața ca o pradă este firul evocator, memorialistică și propriu-zisă. Marin Preda vorbește aici despre tatăl său Tudor Călarășu, despre mama și frații lui, des-precu invățătorii și profesorii de care i-a avut și, ceea ce era inevitabil și de face interesul exclusiv al multor cititori de memorialistică, de perso-nalități literare pe care le-a cunoscut direct și care i-au lăsat o impresie de neuitat în rău sau bine. Un Iordache rigid și distant, preocupat de propria fizionomie și doar de aspectul gramatical al lucrărilor scrise pe care le corectase profesorul la o școală al cărei elev a fost și Marin Preda, nu este altă decît Vla-dimir Streinu. Scriitorul n-a uitat așteptarea cu care se plimba printre bănci cu răsănatul pe el uitându-se la elevi fără să-i vadă înmăra de difuzibilități și stimulată de lectura cărții. Cum am cunoscut viața de Alexandru Georgescu Dela-frații viitorului scriitor se adresează autorului ei, un self made man acum proprietar de editură, dar fără noroc. Intilnire cu Nichifor Crainic, în care fiul lui Tudor Călarășu caută pe țăr-anul Ilie Dobre, nu este mai norocoasă. Marin Preda e impresionat de cinismul răspuns-ului pe care-l primește și pe care-l transcrie în Viața ca o pradă. Facem cunoștință în carte cu neîncrederea sacadat exprimată a lui Zaha-ria Stancu, cu bruscătatea nejustificată a lui Ion Călugăru, cu teoria vindicativă a relațiilor li-terare pe care o face Paul Georgescu și alit-u-dinea de similitudine și rigidă dialectică a lui Nicolae Moraru sau reacția detasată a lui Mihai Novicov care înțelege să publice articole împotriva unui scriitor, dar să-i și scrie cu toată sollicitudinea. Galeria de personaje a căr-ții e lungă iar arta de portretist a autorului la înaltăime. Ochul lui are privirea limpede, iar observația morală e necruțătoare. Portretul u-nuia din criticii improvizată de după război, ca-nabil să-si schimbe extrem de ușor preocupă-

rie, e de mare ascuțime și finețe. Scriitorul se oure să-l viziteze la redacție după ce criticul publicase în articol arereve despre înalțarea din Familierii. „Era răgănat, dar sonu striga la mine, așa răgănat cum era, că stiu eu de ce era el așa de răgănat? Nu, i-a spus. Păi pen-teră că el nu stă ca mine în București, a re-luat el, chiar atunci se întorcea de la Agri-ta-Botoca, unde se apăsă un tunel, un fapt istoric incomparabil și nu povestiri de oameni care o-morâșă ca sau fute prin ceată beșugătoasă (asta era povestirile mele...) și uite (și) a deschis sura și mi-a arătat omușorul, am strigat cu entuziasm sincer, acolo e arta, menirea ei, de ce nu te-ai dus și dumneata, era loc în cam-ponu? De pe aceste poziții și-a continuat el strigătele într-adevăr răgănită felt despre en-uziasmul sincer eram mai puțin convins nu se transmite deloc, de pe aceste realități vedem mai arta (și) oțelă să spună mai și nu ea, ca să arate că nu e singurul, nu de după idea-lul burghaz al murșiturii impenabile a ceea ce are turbare omul... Măi! ani mai târziu, după ce trecuse prin alte aventuri amosose, i-am văzut într-o zi la Tâlcoc, vîndea nu stiu ce rufărie intimă, pe care o primise nu stiu de unde... Tinea în mîni delicate mărfuri fe-meiști și e drept că nu mai striga, dar voia să fie elocvent, de aceea i-am și scris... Si, a-ceva, zic, nu mai ai nimic de vizare, domnule

Poppe... Nu, mi-a răspuns el cu o hotărîre nedreptățită, preferîndu-se că nu mă cunoaște, numai textele? Era perfect! Nu i-am mai dis-pensat... Căderea scriitorului înmărează specimenul dinmărează de echilibrat care păstrează în-cronostă în ea înălțarea unei insecte decedate pentru edificarea posterității. Multe aspecte sînt deducate teoretic grupul în jurul revistei, Al-băntea și apoi a. pagina de Pașepeni literare ca la rândul lui. Măci, grup grașă în jurul lui Mircea Radea Paraschivescu și la a-șenta acestora în serial lui Geo Dumitrescu, m-bineșii și el banal de vâscos pe termen moral al lui Marin Preda. Geziul hîră al scri-itorului este în face însă cel mai bogat și cel mai impresionabil în aspectul dintre ei. Nicolae care sînt pseudonimul Sergiu Făroș-tărește. Impovra avîntul centurii, o carte pentru care va fi osemnată la moarte. Pre-siunea politice anticomuniste avea s-o sufere și Ion Carșian escusa cu căldură în Viața ca o pradă. Sentimental apăsătorii la o generație care gîndește unitar, chiar dacă e diversă din punct de vedere uman și artistic, face din Via-ța ca o pradă o carte unificată care și reușește înaintul scriitorului odată cu apariția ei.

are aceeași vîrstă cu cel din Viața ca o pradă. Indoleiile și întrebările sînt aceleasi, chiar une-le situații prin care trece ambii eroi sînt iden-tice. Paul Stefan din Delirul se interesează și el de mîșcarea leonară ca și personajul din Viața ca o pradă, Meherbel soferul apare în ambele cărți, iar cei doi frați ai lui, Paul Ste-fan, dintre care unul poartă în C. A. Rosetti și altul căsătorit cu o țigăncă se găsesc în ambele cărți. Nu duce asta la un sentiment de inuti-litate? Delirul nu dublează Viața ca o pradă și invers? Diferența e de orientare și de ca-litate. În Delirul personajul principal există pentru evenimentele în Viața ca o pradă eve-nimentele există pentru eroii cărții. În roman Paul Stefan are o funcționalitate precisă și o mîșcare psihologică presensă de necesități ro-mânești. Din această pricină, personajul desi plauzibil a fost considerat de unii comentarii exterior și insuficient motivat psihologic. Eroul din Viața ca o pradă restituie lui Paul Stefan plenitudinea trăirii psihologice și a dezbaterii interioare. Personajul Viții ca o pradă este un conștientiv pentru care societatea e un spectacol comandat pentru delectarea lui, delectare care ca și în cazul lui Ilie Moromete este una de ordin intelectual. Fizionomia lui îl așază într-o galerie de personaje caracterizate pro-zic lui Marin Preda și în care Paul Stefan nu d-are fără semne de întrebare facilitățile care-rie sociale a lui Paul Stefan și acum mult mai grav și mai interesant. Cariera personajului din Viața ca o pradă care autorului rezultatul unor misterioase condiționări pe care scriitorul încearcă să le descrie. Care este vectorul e-matic care a remorcat pe erou în toate im-pedimentele dificile sau momentele cheie ale vieții lui, umunind-i cariera literară? Viața ca o pradă este un traseu secret care ne spune unde sînt spăză Viața ca o pradă. Prin delectarea scrisorilor a unui personaj substațial care îl dublează pe cel din Delirul ca înfănu-șare, ca erou oareă superoară, critica celei precedente. Viața ca o pradă nu e altă o du-blură a Delirului ci e realităă a acestuia.

Pe ce este de fapt Viața ca o pradă? Încep-ând să aflăm sensul titlului ne apropiem de tema ascunsă a cărții, de conștientă și secretă. Văzăm odată un cal moart într-o văgăună, cu o grămada de cătelandri scelălăind de foame și de neputință care se repezau în el să-l aștețeze. Dar de ori unde îl apucau, nu reușeau nimic. Calul rezistă! Greștea imagine are rostul să vorbească despre abilitățile scriitoru-lui. „Desigur, viața nu e un cal moart, dar a, pentru un scriitor tînar, o pradă care nu ce-dează dacă nu stii de unde s-o apuci”. Viața ca o pradă este istoria unui astfel de tînar scri-itor care nu stia de unde să-i aduce pradă. Car-tea nu se oprește asupra întrebării vieti a scri-torului ci la fel cu Anii de tenele ai lui Sa-doveanu, cu care are unele puncte de contact, căută asigura leonară ca și personajul din Viața ca o pradă, Meherbel soferul apare în ambele cărți, iar cei doi frați ai lui, Paul Ste-fan, dintre care unul poartă în C. A. Rosetti și altul căsătorit cu o țigăncă se găsesc în ambele cărți. Nu duce asta la un sentiment de inuti-litate? Delirul nu dublează Viața ca o pradă și invers? Diferența e de orientare și de ca-litate. În Delirul personajul principal există pentru evenimentele în Viața ca o pradă eve-nimentele există pentru eroii cărții. În roman Paul Stefan are o funcționalitate precisă și o mîșcare psihologică presensă de necesități ro-mânești. Din această pricină, personajul desi plauzibil a fost considerat de unii comentarii exterior și insuficient motivat psihologic. Eroul din Viața ca o pradă restituie lui Paul Stefan plenitudinea trăirii psihologice și a dezbaterii interioare. Personajul Viții ca o pradă este un conștientiv pentru care societatea e un spectacol comandat pentru delectarea lui, delectare care ca și în cazul lui Ilie Moromete este una de ordin intelectual. Fizionomia lui îl așază într-o galerie de personaje caracterizate pro-zic lui Marin Preda și în care Paul Stefan nu d-are fără semne de întrebare facilitățile care-rie sociale a lui Paul Stefan și acum mult mai grav și mai interesant. Cariera personajului din Viața ca o pradă care autorului rezultatul unor misterioase condiționări pe care scriitorul încearcă să le descrie. Care este vectorul e-matic care a remorcat pe erou în toate im-pedimentele dificile sau momentele cheie ale vieții lui, umunind-i cariera literară? Viața ca o pradă este un traseu secret care ne spune unde sînt spăză Viața ca o pradă. Prin delectarea scrisorilor a unui personaj substațial care îl dublează pe cel din Delirul ca înfănu-șare, ca erou oareă superoară, critica celei precedente. Viața ca o pradă nu e altă o du-blură a Delirului ci e realităă a acestuia.

M. Ungheanu

biografia debuturilor

„Da, Am avut o viață frumoasă. Mi-aduc aminte cu plăcere de ea“

invitatul nostru

desce la el. A fost de mult. El a murit. Nu mă mai gîndesc la el, dar parca mi-a rămas ceva la suflet. Ionele, ia citește-mi poezia cu Mă-zulescu.

eugeniu ștefănescu-est

I. C. — Tată, au venit de la București să te vadă domnișoara Olga, pe care o știu de-acum doi ani, și un tînar poet.
E. Ș. E. — Bravo, imi pare bine. Sărut minile domnișoarei Olga. Ce mai faceți? Pe poet cum îl cheamă?
I. C. — Dorin Tudoran. Eu mă simt bine; am venit să vă văd.
D. T. — Cum vă simțiți, domnule Ștefănescu?
E. Ș. E. — Bine, foarte bine, dragul meu.
I. C. — La spune-le, tată, cînd te-ai născut dumneata.
E. Ș. E. — Cum cînd? În 1881, pe doi martie.
D. T. — Cum arăta Craiova în copilăria Dumneavoastră?
E. Ș. E. — Nu știu, că n-am apucat să copilăresc acolo; am plecat la București. Părinții mei nu erau acolo. Eu la București mi-am făcut și liceul și facultatea și cariera. Am fost avocat, domnule. Am pictat, am făcut caricatur, am cîntat la pian.
D. T. — Dar cînd erati în școală, licean, ce vă atrăgea mai mult, scrisul sau desenatul?
E. Ș. E. — Cel mai mult imi plăcea să colorez. Am fost trimis și la un concurs și-am cîștigat locul întâi pe țară. Nu mai știu prin ce am a fost astă, dar cînd eram cîntăreț pictam în acuarie. Făceam peisaje foarte frumoase. Erau două doamne cărora le vîndeam cu 150 de lei bucata. Nu știu cît scoteau pe ele.
D. T. — Dar la reviste publicate desene, caricaturi?
E. Ș. E. — Cum să nu? Publicam caricaturi la L'Independence Roumaine. Mi le puneai în vitrina ziarului. O, am fost și la Paris! I-am văzut acolo pe pictori.
D. T. — Cum erau?
E. Ș. E. — Prost îmbrăcați, săraci liniști pămîntului. Mi-am zis că eu nu vreau să ajung așa, un val de lume.
D. T. — De ce v-ați înscris la Drept?
E. Ș. E. — Știam că prin Drept poți să trăiești. Bine am făcut. Am ajuns avocat, am est-ligat foarte bine. Făceam acte de notar. Acte de ipotecă. Am fost judecător la la Barca, în Dolj, pe la Turnu Măgurele, Buzău.
D. T. — Cum erau pe atunci avocații?
E. Ș. E. — Foarte serioși. Știau carte. Erau vreo mie numai în București.
D. T. — Cum îi apărați dumneavoastră pe cei pe care-i știai că nu au dreptate?
E. Ș. E. — Eu? Păi n-am primit niciodată să mă angajez pentru un client care n-avea dreptate. Pe idoli, pe timpii, pe boti nu-i primeam, angajîi mi-ai fi plătiți.
D. T. — Nu vă obosea lucrul de avocat?
E. Ș. E. — Nu. Imi plăcea foarte mult.
D. T. — Cum erati dumneavoastră ca avocat?
E. Ș. E. — Vorbeam frumos, clar. Cînd vor-beau ceilalți, stăteam liniștit. Imi notam ce spun și îi făceam cîte o frază cu care, după ce s-au-nenat, îi lăsam cu gura căscată. Păi sigur, așa eram eu.
D. T. — Ce însemna să fii Portărel-sef?
E. Ș. E. — Portărel-sef? Hi, hi! Un oare-care un nimica. Da de ce?
D. T. — Păi, într-o carte scrie că ai fost Portărel-sef.
E. Ș. E. — Eu? Într-o carte? Mînte, dom-nule! Ia uite, eu Portărel? Hi, hi! Nu ț-am spus, era o nimica toată, cum era și fiu eu portărel?
D. T. — N-ai vrea să vorbim acum despre poezie?
E. Ș. E. — Să vorbim. Eu am fost poet. O, am fost poet.
D. T. — Cum se numea prima dumneavoastră carte?
E. Ș. E. — E mult de-atunci. Dar am scris și romane: Zăruța dragostei, Femei moderne.
D. T. — La care tîneti mai mult?
E. Ș. E. — La toate la fel. Da spune-mi, dumneața stii cum se numeau cărțile mele de poezii?
D. T. — Poezii și Imperii efemere.
E. Ș. E. — Mda, da. Poezii, Imperii efemere, e n-avea. De Mîulescu vă mai aduceți aminte?
M. C. — Nu povesteați bi de el. De nevasta lui, doamna Millian, Claudia Millian. Ai fost prieteni buni? I-ai și dedicat o poezie.
E. Ș. E. — Mîulescu? Da, nu mă mai gî-

desce la el. A fost de mult. El a murit. Nu mă mai gîndesc la el, dar parca mi-a rămas ceva la suflet. Ionele, ia citește-mi poezia cu Mă-zulescu.
D. T. — Vă plăcea să vă plimbați prin Bucu-rești?
E. Ș. E. — Mă plimbam pe Calea Victoriei, M. C. — Mergem și la Șosea.
E. Ș. E. — Toată lumea mergea la Șosea. Asta nu era nici o șoseafă. Eu înbeam Calea Vic-toriei.
D. T. — La ce cafeana mergeai să-i întilniți de scriitori?
E. Ș. E. — Nu mă cheamă să-i întilnesc pe scriitori. Mă cheamă să beau cafea. Scriitori n-aveau bani să bea cafea. Mă cheamă la „Grand Cafe”.
D. T. — Ce vă plăcea la cafeana?
E. Ș. E. — Ce să-mi placă? cafeaua. Cea mai bună era cea de la ora 11. Beau ca-feaua și vîscam. Am și scris multe poezii: intitu-lare „Cafeaua de la ora 11”.
D. T. — Scriați poezii chiar la cafeana?
E. Ș. E. — Eu? N-am scris niciodată poezii la cafeana! De unde ai mai scos-o și pe-asta. Dragă, la cafeana mă comportam ca un om năzarec. Beau cafea și vîscam. Asta făceam eu la cafeana.
D. T. — În ce alte orase ale lumii ai mai fost? La Roma ai fost?
E. Ș. E. — La Roma? Da! Mi-a plăcut foarte mult. Știi poezia cu „Italia o-tor țară-n care...”
D. T. — Cînd vă apărea o carte, vă făcea plăcere s-o oferiți prietenilor?
E. Ș. E. — Cum nu? Le scriam pe ele. Bu-nulu: meu prieten cutare și cutare, în semn de cutare și cutare. Semnam: Eugeniu Ștefănescu-Est.
D. T. — De unde a apărut acest „Est”?
E. Ș. E. — Era o modă, pe-atunci, cu oame-nii cu nume obșnuite, Ionescu, Popescu, Ștefănescu, să se descheșechă între ei. Unul de-l cheama Georgehe Ionescu și-a zis G. Ionescu-Gion. G de la Georgehe, Ion de la Ionescu. Am făcut și eu la fel. E de la Eugeniu. Și de la Ște-fănescu.
M. C. — În Franta au crezut că-i un nume de noblete.
D. T. — Dacă poezia v-a plăcut să fie fan-tastică, romanul cum vă plăcea să fie?
E. Ș. E. — Cit mai plin de adevăruri. Subie-ctele nu le-am imprumutat. Era cîte ceva din viața altora, în rest imaginatie. În orice caz, nu luam subiectele din alte romane.
D. T. — Din tot ce-ati scris, poezii, romane, povești pentru copii, ce scrieri cu mai mare plăcere?
E. Ș. E. — Poeziile la care vîscam la cafeaua de la ora 11. Era suprema satisfacție. Mă sim-team ca-n Paradis.
D. T. — Pe criticii îi citeați? Vă interesa ce spuneau ei?
E. Ș. E. — Nu mă interesa.
D. T. — Pe Eugen Lovinescu îl mai țineți mînte?
E. Ș. E. — Da. El era foarte serios. Îl eu-nteam.
D. T. — Ascultați de ce spune el?
E. Ș. E. — Nu. Asta nu. Știam eu mai bine decît el, criticii, ce e poezia. Lovinescu era serios, foarte serios. Îl în mînte.
D. T. — Ce vă plăcea la București?

D. T. — Eminescu vă plăcea ca poet?
E. Ș. E. — Mi-a plăcut foarte mult.
D. T. — De ce?
E. Ș. E. — Scria poezii foarte delicate și fantastice.
D. T. — Dar Minulescu, poezii, vă plăcea?
E. Ș. E. — Pentru că eram prieteni buni, pro-babil că-mi plăcea.
D. T. — Dar Alcesandru!
E. Ș. E. — Da.
M. C. — Cum să nu-i placă, avea și tabloul lui în birou.
E. Ș. E. — Dragă, lasă-astea. Astea-s fleacuri. Ce dacă aveam tabloul lui? Astea-s nimicuri tre-bătoare.
D. T. — Coșule vă plăcea?
E. Ș. E. — Foarte mult. Era mai altfel, mai simplu. Odată, am călătorit împreună cu tren-ul. Am aporovăit una, alta. Nu i-am spus că sînt și eu poet. De ce să-i fi spus?
D. T. — Dar Caragiale vă plăcea?
E. Ș. E. — Stai să mă gîndesc. Da! Scria lu-cruri satirice.
D. T. — Vrei să spui că satiriza moravurile oamenilor din timpul său...
E. Ș. E. — Lași că știu eu ce spun. Sigur că-i satiriza pe cei din vremea lui, pe moftanții și mîtocarii. Doar n-oi fi vrut să-i satirizeze pe cei de azi.
D. T. — Ce era pentru dumneavoastră poezia?
E. Ș. E. — Poezia era literatura cea mai fină.
D. T. — Vă amintii de Argeșei?
E. Ș. E. — Da. Îi știu numele. Imi plăcea. Da, eum să nu? Argeșei.
D. T. — Teutul vă plăcea?
E. Ș. E. — Foarte mult. La teatru mergeam și la București și la Paris. Au fost timpuri cînd mergeam la teatru în fiecare seară. Mă întil-neam cu aceeași lume. Cînd erau premiere, toți veneam în trac. Aceeasi lume. Lumea pre-mierelor.
D. T. — V-a plăcut să fii elegant?
E. Ș. E. — O! Asta mi-a plăcut întodeauna. Cînd am venit prima oară la Paris, se purta vesta fantezi. Mi-am făcut și eu. Se purta ghe-tele de lac. Mi-am comandat și eu. Pantaloni îi purtam cu dunga bine călcată. Aveam 7, 8, 10 perechi. Îl cheamam pe croitor acasă. Lua pan-talonii și mi-i aducea călcați clasa întil.
M. C. — Spune ce-ți plăcea cel mai mult la îmbrăcăminte.
E. Ș. E. — Ce-mi plăcea? Spune-mi tu, că eu nu mai știu. Ce-mi plăcea?
M. C. — Cum, tată? Cravatele și...
E. Ș. E. — Daai! Cravatele. Cravatele! Și mai ce?
M. C. — Și? Și? Și... batistele la buzunarul de sus al hainei.
E. Ș. E. — Așa! Și batistele. Cum să nu. Batista albă cu colțul ușor scos peste buzunar.
O. A. — Si-acum aveți o cravată foarte fru-moasă și batistă albă cu colțul scos peste buzunar.
E. Ș. E. — Îți place, domnișoară Olga?
O. A. — Foarte mult.
E. Ș. E. — Sărut minile. Îți multumesc că-ți place și că-ți vine la noi.
D. T. — Dar scriitorii români cum erau? Erau eleganți?
E. Ș. E. — Erau diferiți. Depindea de sărăcie pe care o aveau. Erau erudiți, erau culti, erau țigam bine. Eu am fost avocat. Umblam cu mî-nusile în mîni.
O. A. — Doamnele vă plăceau? Erati generos cu ele? Le făceați curte?
E. Ș. E. — Erati și diferite. Cu unele plăcete. Imi cămărau caricaturile. Cîștigam o mulțime de bani. Cred e-am fost destul de generos cu ele.
D. T. — Dar femeile de la Paris cum erau? Mai frumoase?
E. Ș. E. — Nu. Mai gălție. Mă plimbam cu ele pe Sena.
M. C. — Cu Bateau mouche, nu-i așa?
E. Ș. E. — Așa. Tot de la mine știu, așa că e adevărat...
D. T. — La cinematografe mergeai?
E. Ș. E. — Nu. Nu era viață. Era o mașină care merge. Alit.
D. T. — Dar tramvaiile electrice vă plă-ceau?
E. Ș. E. — Mi-au plăcut. Și lumina electrică. Cînd mi-a plăcut așa, în tot largul ei. Dar cinematograful, nu. Nu era viață acolo. Viața era la teatru.
D. T. — V-a speriat primul război mondial?
E. Ș. E. — Nu mai știu. Știu e-am luptat cu plăcere.
M. C. — Cum cu plăcere, tată? Doar era război.
E. Ș. E. — Era război, probabil că nici nu-mi plăcuse povestea asta. Dar era datoră maa să lupt. Sigur, ered că nu mi-a plăcut să omor oameni, dar era datoră mele. De-asta zic e-am luptat cu plăcere. Asta era plăcerea: că-mi fă-ciam datoră. Asta mi-a plăcut întodeauna — să-mi fac datoră.
D. T. — Dar al doilea război mondial v-a speriat?
E. Ș. E. — Nu mai știu. Pentru mine primul și-al doilea război mondial parcă au fost unul singur.
D. T. — Muzica v-a plăcut mult?
E. Ș. E. — Muzica? Sigur. N-am fost și pia-nist, dragă?
M. C. — Da, tată.
E. Ș. E. — Vezi, sigur că mi-a plăcut. Tata era profesor de muzică. Eu cîntam la pian. La război lăsa lă. Dar avocatură sora, Genălia? Dar a-avea cine s-o lanseze. Eram sărăcuți. Pe vremea ei mai era și altă fetiță talentată. O cheama Cella; Cella Delavrancea. Ea a ajuns pianistă. A ajutat-o Delavrancea, Îi știu, nu?
D. T. — Cella Delavrancea mai trăiește.
E. Ș. E. — Da! Bravo! Bravo! Tată mult imi place cînd aud că mai trăiește cîte un cu-noscute.
D. T. — Care muzică vă plăcea mai mult?

E. Ș. E. — Piesele. Adică operele. Acolo era muzică completă.
D. T. — Cum v-ar place să scrie tinerii poezii de azi?
E. Ș. E. — Cum scriam și noi. Fantastic. Fie-care cu inspirația lui, nu toți la fel.
D. T. — Dumneavoastră de cînd n-ati mai scris?
E. Ș. E. — De vreo doi ani. Ca să nu obosesc.
D. T. — Dar de pictat, ce vă plăcea să pictați?
E. Ș. E. — Peisaje. Astea erau la modă. N-ave-am timp să merg mereu în natură și pictam mai mult după cărți populare ilustrate.
D. T. — Vă simțiti inspirat, fără prieteni care nu vă simți?
E. Ș. E. — Nu știu. O am pe fiica mea și în generele. Odată, am străduiesc să-mi umple timpul cu lucruri ce-mi plac. Să nu mă plicu-șesc.
D. T. — Ce vă place acum cel mai mult?
E. Ș. E. — Să mă gîndesc cu toată inima la viața mea.
D. T. — Ai avut o viață frumoasă?
E. Ș. E. — Foarte frumoasă. Am fost poet, am scris romane, am cîntat la pian, am făcut caricaturi, am fost la Paris, i-am văzut pe pic-tori. Da, Am avut o viață frumoasă. Mi-aduc aminte cu plăcere de ea.
D. T. — Vă amintii de lucruri pe care re-zerăți că le-ati făcut?
E. Ș. E. — Am făcut numai lucruri plăcute și frumoase. Cîntăte. N-am primit încă un client bui, timpit; oricît mi-a oferit. Sînt multumit de viața mea. Am făcut și un film, am cîntat. Există ceva mai frumos pe lume?
D. T. — Unde vă țineți cătelea eu poezii?
E. Ș. E. — La capul patului. Cînd mă scul dim-neam, primul lucru pe care-l fac — le număr. Dacă sînt opt, sînt liniștit.
D. T. — Vrei să se citească o poezie de-a dumneavoastră?
E. Ș. E. — Chiar doai. Și-un sonet.
Docteurul Ciurdăreanu citește: „Să sper cumva că stîbul meu / Să-i ținec alea cel / Decît de-a singur am, care sînt eu... / Acum e clipa mea de veselie / Eu stropul meu de viață / Univers / Și pot gusta din marea poezie... / Eu nu mă-ntrub de-ai existenței meric / De ce as-ti de ce v-a fi să vie? / Sînt ferici că pot să scriu un vers...”
Poetul lacrimăază. Nu mi se pare. Lacrimăază și spune: „Foste, frumoasă poezie! Nu-i așa, domnișoară Olga?”
O. A. — Da! E foarte frumoasă.
E. Ș. E. — Sărut minile și multumesc. Ionele, mi citește, un sonet.
Docteurul Ciurdăreanu citește: „Ce-i un caiet de poezii? / În noaptea o privighetăre, / Cîntă eu cu inținare / Somnarea de moartă / Așa cum cîntă-n întinerie, / De nimeni, poate, ascultată, / Așa și stîlul, cîntătoară / Rîmîne-un vis ascuns, eteric, / Alit-ai tot! / Eternă noapte / De liniște, lar pe volum / Mai flutură un vers partum / Și-un nume de poet în noaptea”
E. Ș. E. — Și-așa frumoasă.
I. C. — Astăzi e o zi fericită pentru dum-neata. Au venit doi musafiri să te vadă, citim din poeziile dumitale...
E. Ș. E. — Todeauna a fost o zi fericită, cînd am cîștig din poeziile mele!
D. T. — Despre dumneavoastră se spune c-ati fost un poet simbolist.
E. Ș. E. — Da? Nu mă dau la o parte.
D. T. — Ce-nsemna de fapt, poet simbolist?
E. Ș. E. — Să spun ceva, și să se-nțeleagă altceva! — Da, da, Suggestia. Eu am făcut poezie. Poezie fantastică.
D. T. — Tată, nu vrei o cafea? O tuică, poate?
E. Ș. E. — O cafea, cum molfa plăcere. Cafeaua de la ora 11. Tuică nu, că mie petrecerile nu mi-au plăcut cîte știe ce. Petrecerile mele erau la teatru. O cafea? Con mînto plăcere.
E. Ș. E. — De Sîdoli?
E. Ș. E. — Sîdoli? Cîntul Sîdoli? Cum să nu! Sîdoli — un brav tomo! Dar eu în cîrce n-am fost niciodată. Ce să văd acolo? M-as fi pictat. Ce și cîntul? Oameni chinund animale. Nu. Nu mi-a plăcut cîntul. Ionele, mi citește o poezie. Un sonet.
Docteurul Ciurdăreanu citește: „De-n săn-tă-mîntă nînge, nînge, / Omîlul cade viscîlit, / Afară gerul e cumplit, / Dar ladul vremii nu mă-nvinge, / Mă uit pe geamul înfiorîr / Cum vîntul spulberă și-mpinge / Cum răcoșete tot ce se-ațînge / Și cum se duce năpustit, / Mă duc eu gîndul înfiorat / Spre o lăbîntă de departe / Ce-aprins mi-e sufletul de dor! / Dar val, ce iarnă ne desparte! / Doar dorul izbiteste-n zbor / Spre dorul dulce să mă poarte”. E scrisă pe 25 ianuarie 1963, adaugă docteurul Ciurdă-reanu.
E. Ș. E. — Este cum v-am spus, 20 februarie 1977. Afară e și ză nebulnă, e-un soare de primăvară și cu o lumînă care asprunde totul. Eugeniu Ștefănescu-Est stă cu fata spre geam. Afară — Dunărea, o biserică monument, câteva slepuri întîrdu-se pe apă. Poetul zîmbeste. Atou începe să cînte: „Allons enfants de la patrie / Le jour de gloire est arrivé”. Devine ascultător, cîră docteurul Ciurdăreanu — e-un aparat de fotogra-fiat în mîni — îi spune „Tată, capul sus, ochi rotăți”. Se supune; capul și sus, ochii rotăți. Zîmbetul nu lasă nici o îndoială că poetulul chiar îl place și se stie fotografia. După ce docteurul Ciurdăreanu spune „Gata, îți multu-mesc”, poetul rămîne tot în fata ferestrei și spune: — Domnișoară Olga, e frumos afară, nu-i așa?
Foarte frumos, i se răspunde.
— Da, „Așa e viața, e un teatru / Iar noi suntem actorii ei / Da, dar în ce-tățile teatre / Cîntă și Genălia, și / Pe cîte vreme, teatru! Vieții, / Ieși cu valni ne-nvățat / Și nu e nici măcar suficient / Să-i stule cînd te-ai încurcat”. Hi! Hi! Da, o cafea Con molto plăcere.
Dorin Tudoran

Atelier literar la posta redacției

B. GHIU: Un drum greșit, pe care perseverăm fără rost. Vobă fără șir, în voia soartei, imagini forțate, fără sens, (acest pescăruș de absentă), (acest pescăruș de lipsă imaculată, de foame perfectă... etc.). Dar puteți scrie și altfel, se vede, bunăoară, în „Eternitate” și mai ales în „Oltul”, cu preocuparea de „a spune ceva”, controlând cuvântul și așezându-l în locul lui (care, în cazuri ferice, e unul singur!). Sperăm să trageți concluziile care se impun.

ZALARIU VASILE: E mult prea cunoscută poezia „Celei care pleacă”. Încercări să furați altelea (dacă simțiți nepărat că vă poate servi la ceva această îndelungă citișă de puțin onorabilă...).

C. PRICOP: Citeva pagini frumoase și toate celelalte mustind, suprasaturate de lirism („Vă rog”, „Lecție”, „Ascunse”, „Alb” II, IV, V). Există, însă, primeleia înșurțării registriului spre zone minor-timiste, spre un manierism de album sentimental, ușor demodat și, paralel, a restrîngerii, sărăcirii și imobilizării mijloacelor de expresie (unele texte rămân la un nivel modest conceptual, salvate uneori, în ultimă instanță, de o metaforă-poantă; altele, apar versuri nefecite întoarse, urite, în cel mai bun caz echivoce. Gen „Lumina suflet și timp este ale vederii?”). Intenția să scrie trebuie să încheieți caștelul pentru o vreme și să porniți într-o lună și curajoasă croazieră, prin viață și prin cărți.

DAN ANTOHI: Sint, în cazul dv., și unele zvonuri fidele, care pot însemna un început de drum. E vădit, însă, că experiența vă lipsește, deo camdată, că pregătirea dv. în domeniul poeziei e încă incipientă, că studiul sistematic, aprofundat, al metatextului poetic, în marile lui Intruchipări și „Instanțe” de-a lungul timpului, rămâne un deziderat major, sine qua non. Dar citeva din pagini (de pildă, „Să te duci”, „Citendată”, „Trenul”, „Reverie”) îndreptăcesc speranțele într-o evoluție favorabilă.

L. GH. ANTON: Nu sint nouități deosebite; ceva mai bine, „Cind pietrele vorbesc”, „Stele”, „Ar fi bine de fapt”.

MELANIE: Un e și nici o confuzie și nici un motiv de confuzie: prima oară, ne-ați trimis „Aprape singur”, „Cum nu mai pot opri” (dar nu la nivelul celor mai bune lucruri anterioare).

A. DUMITRASCU: Nu ați noutăți, din păcate. Aceeși risipă de vorbe, aceeași superficialitate și nonsalanță, aceeași fronezie metaforică mergînd spre diluție, dezlinare, dehr verbal („Rămăne din durerile zilei (?) / e aripa-mă lăsată / drept cel peste cutele / adinci din frunțile voastre”. Sau: „sint o nesfârșită vină / pingărită de frunze (?) / vina / ca murmurul / al uitărilor noastre / la atingerea feribii zărite” (?). Într-adevăr, „lipsa de concentrare” care vi s-a semnalat a un neajuns deosebit de grav, care merită mult mai multă atenție decît îl acordăm.

ANCI DAN: Comunicați-ne adresa.

D. Raleu, Ovidu Jurgea, Ion Nica, Marius Nan, Rislalp P. Roi Marcel, Emil Roșu, Robert Hecker, Const. Pale, I. Bărb, Magda Horescu, Gh. Frasin, Epigonus, Geniu Măruță, Ungureanu Teodora, Adam Rut, Umanistul, Rosu Hristea, Radu Matei, Nadă Dumitru, Adriana Ursu, Enea Constantin, Păun Malacu, Mihai Prodan, Nicolae Stancu, Camelia Macsim, Emil Simu, Ramona Scintileanu, Cristina Anghelescu, Chick Carea, Elena Gafita, Nichita Viorel, V. Gh. Filip, St. Etienne, Dascalu Mihaela, Geo Turcic, Ioana Plotea, Burhab Stefan, Emilian Coriel, Dan Reecu, Mircea Milam, Mirana Rescu, C. Popa-Chirneg, Dumbrăvă L., Juan Corales, Leleslean Mioara, Dorman Eva, Ian Safrirs, Lehuza, Huhăescu Gh. Zărnă, Manele Eugen, Gh. Vădă, Preda, Păl Daniel, Ioan I. Hurgol, Ion Bratu: Încercări de nivel mediu, fără calități deosebite.

Geo Dumitrescu

N.R. Manuscrisele nu se restituie.

niște pagini cuprinzînd și unele scheme de soziete (care meritau încercări), în timp ce, a doua oară, ne-ați trimis o improvizatie modestă, fără semne de perspectivă. Răspunsurile n-au făcut altceva decît să oglindească această stare de fapt. Primim adesea și corespondență în care trimițătorul își exprimă dorința de a nu i se răspunde la „Posta redacției”; ne confirmăm, bine înțeles, întotdeauna, ușor șmețnăsurile, dorințele și neapăsătorile. Întrucît recad în planul unui efect de ficte metesugăresc, lipsit de aflu, de nerv, de vibrație.

VAL. POPESCU: Un val de negură asupra ultimelor motic, în marile lui Intruchipări și „Instanțe” de-a lungul timpului.

Ascunse

Și copilăria era o mireasmă subtilă prin care treceau corbii primăvara se lăsa împinsă de un curent de aer cald se topeau zăpezile cu femei triste în oglindă se tulbură aerul în preajma prefurtoșilor tăi sîni gîznea to celestă stîngoa plînsul din iorbă ascunse aprău vederii noastre scoarele, luna.

CRISTINEL PRICOP

Cind trupul tău

Cind pe trupul tău, răsfrîndu-se-n lorbă se scaldă lumina, cu o pasăre pe umăr, vin din întinerie. Ochii tăi se închid, se fac noaptea. Mi se face frig și tremur și înghet. Bruma se așeză pe trupul tău ca un iceberg.

Poemul crinilor

Singur, prelung contemplantu-vă, la ore țipînd frîntînd Feridic seducție-o somnului, am fost hărăzit să dezmold în taină miracolul vostru.

Trecerea timpului

Trecerea timpului nu știu de-o fost Roditoare gîndurilor mele. Oricum, cînd am învîțat să respect Zilele, nopțile, așteptările mele.

Poemul crinilor

Singur, prelung contemplantu-vă, la ore țipînd frîntînd Feridic seducție-o somnului, am fost hărăzit să dezmold în taină miracolul vostru.

Trecerea timpului

Trecerea timpului nu știu de-o fost Roditoare gîndurilor mele. Oricum, cînd am învîțat să respect Zilele, nopțile, așteptările mele.

Poemul crinilor

Singur, prelung contemplantu-vă, la ore țipînd frîntînd Feridic seducție-o somnului, am fost hărăzit să dezmold în taină miracolul vostru.

Trecerea timpului

Trecerea timpului nu știu de-o fost Roditoare gîndurilor mele. Oricum, cînd am învîțat să respect Zilele, nopțile, așteptările mele.

Școala de balet

Cu respirația otrăvită imi cută dezinvoltură în poezie lor și lor din gesturile tale am învîțat că izvorele nu pot fi otrăvite nu se retrag sub a putere dușmănoasă fințina nu seacă decit la un fior din aducirile pe marginea șanțului cetatea se sprîngî și se oglindește stăpînd pe aerul care emprente îl mîngiea după îmbrățișare.

Cind trupul tău

Cind pe trupul tău, răsfrîndu-se-n lorbă se scaldă lumina, cu o pasăre pe umăr, vin din întinerie. Ochii tăi se închid, se fac noaptea. Mi se face frig și tremur și înghet. Bruma se așeză pe trupul tău ca un iceberg.

Poemul crinilor

Singur, prelung contemplantu-vă, la ore țipînd frîntînd Feridic seducție-o somnului, am fost hărăzit să dezmold în taină miracolul vostru.

Trecerea timpului

Trecerea timpului nu știu de-o fost Roditoare gîndurilor mele. Oricum, cînd am învîțat să respect Zilele, nopțile, așteptările mele.

Poemul crinilor

Singur, prelung contemplantu-vă, la ore țipînd frîntînd Feridic seducție-o somnului, am fost hărăzit să dezmold în taină miracolul vostru.

Trecerea timpului

Trecerea timpului nu știu de-o fost Roditoare gîndurilor mele. Oricum, cînd am învîțat să respect Zilele, nopțile, așteptările mele.

Poemul crinilor

Singur, prelung contemplantu-vă, la ore țipînd frîntînd Feridic seducție-o somnului, am fost hărăzit să dezmold în taină miracolul vostru.

Poem despre aerul primăverii

Voi, ce o vreme somnolati în cuvint deședitei-vă larg ferestrelor să între aerul proaspăt al înălțimilor, foșnetul sărat al algeilor marii, cu lacrimi suave în locul ochilor, nu mai cerșii întîmplării vreo podobă ascunsă nici piini de nisip nu mai scoateți zădarnic, din cuprului extorice al limbii - doar cei neconștinți cîntînți de Incendii cu dreptul la timp orice pumn de țărîni, orice amonunt al vieții, îl preschimbă în our curent urechile lumii așteptă-msetete. deci, prefăcîndu-vă veseli atîngeți botul umed al unui mel, frunze mistuță de cîdere sau roma unui peisaj mineral - veți alina pulsat etem al luminii treacănd prin ficarele. voi, molașii corocum de pernele mai ale poeziei, abedati de silabe sonore și rîme, deschideți-vă larg porțile sufletului să între aerul ars de nesomn al primăverii le voi mă gîndesc cînd luna e a lupoacă bătrîni ce urfă să și adune pui rătăciți din pădurile veacului...

Cind trupul tău

Cind pe trupul tău, răsfrîndu-se-n lorbă se scaldă lumina, cu o pasăre pe umăr, vin din întinerie. Ochii tăi se închid, se fac noaptea. Mi se face frig și tremur și înghet. Bruma se așeză pe trupul tău ca un iceberg.

Poemul crinilor

Singur, prelung contemplantu-vă, la ore țipînd frîntînd Feridic seducție-o somnului, am fost hărăzit să dezmold în taină miracolul vostru.

Trecerea timpului

Trecerea timpului nu știu de-o fost Roditoare gîndurilor mele. Oricum, cînd am învîțat să respect Zilele, nopțile, așteptările mele.

Poemul crinilor

Singur, prelung contemplantu-vă, la ore țipînd frîntînd Feridic seducție-o somnului, am fost hărăzit să dezmold în taină miracolul vostru.

Trecerea timpului

Trecerea timpului nu știu de-o fost Roditoare gîndurilor mele. Oricum, cînd am învîțat să respect Zilele, nopțile, așteptările mele.

Poemul crinilor

Singur, prelung contemplantu-vă, la ore țipînd frîntînd Feridic seducție-o somnului, am fost hărăzit să dezmold în taină miracolul vostru.

Despre iubirea de patrie

Educația, în acest sens, poartă toată răspunderea și toată greutatea. O educație care să formeze oameni sănătoși din punct de vedere fizic și moral, care să asculte conștinta fiecăruia, deoacăre, opțiunea spirituală este izvor moral de desăvîrșire, de iubire adîncă față de cele mai nobile idei care clujește și încununează opera de construire perpetuă a poporului nostru.

Cind trupul tău

Cind pe trupul tău, răsfrîndu-se-n lorbă se scaldă lumina, cu o pasăre pe umăr, vin din întinerie. Ochii tăi se închid, se fac noaptea. Mi se face frig și tremur și înghet. Bruma se așeză pe trupul tău ca un iceberg.

Poemul crinilor

Singur, prelung contemplantu-vă, la ore țipînd frîntînd Feridic seducție-o somnului, am fost hărăzit să dezmold în taină miracolul vostru.

Trecerea timpului

Trecerea timpului nu știu de-o fost Roditoare gîndurilor mele. Oricum, cînd am învîțat să respect Zilele, nopțile, așteptările mele.

Poemul crinilor

Singur, prelung contemplantu-vă, la ore țipînd frîntînd Feridic seducție-o somnului, am fost hărăzit să dezmold în taină miracolul vostru.

Trecerea timpului

Trecerea timpului nu știu de-o fost Roditoare gîndurilor mele. Oricum, cînd am învîțat să respect Zilele, nopțile, așteptările mele.

Poemul crinilor

Singur, prelung contemplantu-vă, la ore țipînd frîntînd Feridic seducție-o somnului, am fost hărăzit să dezmold în taină miracolul vostru.

Opunere în cauză

Urmare din pag. 1

Tratarea „estetică”, mult prea „liberă”, îl duce pe Aurel Sasu la numeroase contradicții, ce nu mai permit sesizarea „punctului de vedere, a principiului formal coagulator”, pe care d-sa afirmă că îl are și în numele căruia ironizează documentarea și respectul pentru surse. La p. 14, deși scrie că „de la Aristotel nu s-a mai spus nimic nou în Retorica”, Cicerou reproduce ideile filozofului Quintilian, pe cele ale lui Cicero s.a.m.d. Dar la p. 87 notează că s-a produs totuși ceva profund nou, anume „directia literară” în retorica, reprezentată de Cicero și Quintilian, care se opune vechii „directii filozofice” a lui Aristotel. La p. 14, d-sa contestă afirmatia privind faptul că Aristotel al unor critici, mai precis al noilor critici francezi, pentru ca la p. 288 să se realizeze și d-sa la această contestare, folosind nu numai argumentele noastre, ci și pe ale grupului din Liege, la care noi am trimis (p. 208), dar pe care d-sa le prezintă ca personale. La p. 209 acceptăm apărînd totuși că aparitia democrației antice „a adus” constituirea retoricii, dar la p. 39 scrie că „se exagerază aici una din condițiile despre care se crede (s.n.) c-și (sic) îl favorizat în Grecia constituirea retoricii: viața politică”. La p. 79 Cicerou ar fi autorul tratatului despre „de claritate”, d-sa nu iată nici impurului necel clar de idei, cum este cazul celor două cercetătoare pe care le acuză (p. 198) fără să facă dovada de rigoare și, mai ales, fără să fie cazul într-o teză de doctorat, că și-au luat ideile din D. Popovici. Dar d-sa împrumută mult și declara pe propria răspundere că ajunge să indice căm deo căm căzută din cerul nostru, la p. 238 notează categoric că bătîrînul cronicar „scrie la Lwow, probabil în 1667, un tratat de retorica...”

Cînd crede că a surprins o greșeală, Aurel Sasu este neiertător și folosește expresii dure, precum „erectătorii derutați” care „afirmă cu aila usurîntă” sau „spun cu puțină condescendență...” D-sa nu iată nici impurului necel clar de idei, cum este cazul celor două cercetătoare pe care le acuză (p. 198) fără să facă dovada de rigoare și, mai ales, fără să fie cazul într-o teză de doctorat, că și-au luat ideile din D. Popovici. Dar d-sa împrumută mult și declara pe propria răspundere că ajunge să indice căm deo căm căzută din cerul nostru, la p. 238 notează categoric că bătîrînul cronicar „scrie la Lwow, probabil în 1667, un tratat de retorica...”

Cînd crede că a surprins o greșeală, Aurel Sasu este neiertător și folosește expresii dure, precum „erectătorii derutați” care „afirmă cu aila usurîntă” sau „spun cu puțină condescendență...” D-sa nu iată nici impurului necel clar de idei, cum este cazul celor două cercetătoare pe care le acuză (p. 198) fără să facă dovada de rigoare și, mai ales, fără să fie cazul într-o teză de doctorat, că și-au luat ideile din D. Popovici. Dar d-sa împrumută mult și declara pe propria răspundere că ajunge să indice căm deo căm căzută din cerul nostru, la p. 238 notează categoric că bătîrînul cronicar „scrie la Lwow, probabil în 1667, un tratat de retorica...”

Despre iubirea de patrie

Educația, în acest sens, poartă toată răspunderea și toată greutatea. O educație care să formeze oameni sănătoși din punct de vedere fizic și moral, care să asculte conștinta fiecăruia, deoacăre, opțiunea spirituală este izvor moral de desăvîrșire, de iubire adîncă față de cele mai nobile idei care clujește și încununează opera de construire perpetuă a poporului nostru.

Inertia spirituală și insensibilitatea în fața adevărului, lipsa de scrupul, necinstea și alte faze asemănătoare sînt obiective pe care le va ataca orice patriot adevărat, căbîtîndu-le rădăcina și tulpina aparent sănătoasă, pentru a face mai pure și mai curate relațiile dintre oameni și deci, pentru a slujii pașii.

Ințelegînta pe care o are d-sa și avem în fața muncii noastre constituie cheia pentru calitatea a ceea ce facem. Fără mîndrie și gîndire de calitate orice lucrare poartă rîmăne mereu în fața de căutare, de dezechilibrul economic și spiritual.

Angajamentele oamenilor muncii din țara noastră sînt profund semnificative pentru viața pe care o ducem aici. Mai presus de orice, lupta, acțiunea, munca sînt în măsură să ne îmbogățească patria, material și spiritual.

Iubirea de patrie rămîne un sentiment profund omnesc, deosebit de patetic și spectaculos. Cunoaștem, desigur, povestea regelui Lear. O viață modestă și cinstită din partea noastră ar putea sta măturtoare. O viață simplă în aparență, dragostea pe care o purtăm familiilor și muncii noastre, curățenia pe care o avem în acetele cele mai simple și mai omenești, care ne purifică dar mai ales intranșigenta față de noi înșine și apoi educația în sensul luptei continue împotriva lucrurilor care ar putea tulbura armonia patriei noastre.

Nu am fi cu adevărat patrioți dacă am vedea în jurul nostru numai lucruri pozitive. Cu cit

Spulberarea unor mituri

Gruparea lor sau distanțarea ce se face între ele sînt deosebit de expresive, ce și repeliile...”

● **ROMÂNIA**, în cîștirea aniversării Independenței, lansat cu mult succes în cadrul venetăului unei expoziții foto-documentare. Editura Kobuska a publicat traducerea cărții lui Andrei Ciocia - Istoria poporului român - în limba engleză. Yoda din Osaka s-a deschis o expoziție a picturii lui Iwano Mariyama, cu lucrări inspirate din viața poporului nostru.

● **LA PEKIN** a fost publicată cartea România Independentă - 1877, traducerea în limba chineză a lucrării lui Dan Berindei. Cartea conține o introducere a redacției chineze, în care se subliniază eroismul care a luptat poporul nostru timp de mai multe secole împotriva dominației otomane. În urmă cu o sută de ani, această luptă a fost înconștinată de succes, într-un război ping, iar România a devenit independentă.

● **ALBERTO TAURO DEL PINO**, președintele Asociației naționale a scriitorilor și artiștilor din Peru, a vorbit la Teatrul „Felipe Peredo y Alaga” despre semnificația Independenței de stat a României. A urmat o seară artistică, în cadrul căreia au fost prezentate o serie de filme documentare consacrate României.

Gruparea lor sau distanțarea ce se face între ele sînt deosebit de expresive, ce și repeliile...”

● **ROMÂNIA**, în cîștirea aniversării Independenței, lansat cu mult succes în cadrul venetăului unei expoziții foto-documentare. Editura Kobuska a publicat traducerea cărții lui Andrei Ciocia - Istoria poporului român - în limba engleză. Yoda din Osaka s-a deschis o expoziție a picturii lui Iwano Mariyama, cu lucrări inspirate din viața poporului nostru.

● **LA PEKIN** a fost publicată cartea România Independentă - 1877, traducerea în limba chineză a lucrării lui Dan Berindei. Cartea conține o introducere a redacției chineze, în care se subliniază eroismul care a luptat poporul nostru timp de mai multe secole împotriva dominației otomane. În urmă cu o sută de ani, această luptă a fost înconștinată de succes, într-un război ping, iar România a devenit independentă.

● **ALBERTO TAURO DEL PINO**, președintele Asociației naționale a scriitorilor și artiștilor din Peru, a vorbit la Teatrul „Felipe Peredo y Alaga” despre semnificația Independenței de stat a României. A urmat o seară artistică, în cadrul căreia au fost prezentate o serie de filme documentare consacrate României.

Literatura romãnanã și idealul național

d. Zamfirescu nu cunoștea rãzboiul direct, își scoțea datele din cartea lui T. C. Vãcărescu, dar avea o idee, aceea cã rãzboiul de independență instaurase o erã de renaștere...

Nicolai Constantin: „Cei trei eroi de la Grivița”

cunoscut, nu te vor lãuda prin gazete ca pe un mare viteaz. Tu n-ai lãsat averi și bine, tu ai fost sãrac și umilit și nu te-au chemat decît Vasile al lui Tudor...

Atãrã de Emil Grigoreanu care consacrã anulul 1877 un volum de schițe în 1908 nici un prozator din cei pe care i-am putea aminti nu mai așază tema rãzboiului de independență în centrul creației...

Nicolai Constantin: „Dorebanții din Botoșani la redute”

era un clasã alienã la prãdãul realizat cu o pãrteã creatã de rãzboiul de independență...

Distanta la care Mihail Sadoveanu scria ale sale Povestiri de rãzboi din 1905 nu explicã decât intimãlãmuri epice...

acel început de an 1877

d. cãc românii s-au știut din moștrã-moștrã la tot un fel de „tampon” de fabricã mare imperiu, în aceste zile de februarie, ca niciodatã parcã, febrilitatea opiniilor nu a fost atât de accentuatã...

și rezistentã dacã, strãvechi. Dacã izbucnea acum o altã conflagrație, urma cã românii sã-și realizeze o altã idee scumpã, nu mai puțin veche decât ideea de rãzboi...

Istorie

Independența țării ne vine de departe... din singele și rana crescută pe redute, din gurile rămase deschise în pãmînt, din ochii-n zbor de fãclãri rãmãși în jurãmînt...

Independența țării a floarea cea mai rarã azi, cînd nãșterea cere în clopot peste țarã!

Baladã

Pãmîntul nostru cre gust de pline, cum gura se nãștește cu pãmînt, cum urechea se nãștește de soare...

Radu Selean

Elocvența cauzelor drepte

n. Ionza deschide astfel sedința Academiei din 9 februarie 1923: „Între pretenții francezi și silințele noastre cãtre Unirea este un fel de care s-a vorbit foarte rar, des pînã acum vreo treizeci de ani el era în viață”...

La Berlin Paul Bataillard a avut sarcina sã pregătească un memoriu, o expunere de mare amploare menită a justifica și a face cunoscutã cererile și drepturile României față de marile puteri...

Nicolai Constantin

Nicolai Constantin: „Tunorii din Vidin”

„Între toate întorcatã la fel cu rãzboiul s-a. Yearu în 4 vol. și partea I-a. Partea II-a în 2 vol. și la fel, tipãrirea în 3 vol. și la fel C. Negulescu...

și bune intenții se datorează grabei pusã în desãșurarea lucrãrilor Congresului și aducerea pe ordine de problemã rãmãnerii cu mult noroc de mare decît se aștepta. Afãm acest lucru din scrierile soției lui Bataillard din 30 iunie cãtre Andrei...

În aceeași scrisoare din 2 iulie Andrei își exprimã regretul cã astfel determinã memoriul scris de el și care sãu în care se aștepta sã pusea întregã îndemnare diplomaticã și sincerã pentru suferințele...

Pe deasupra tuturor diplomațiilor, mașinațiilor și intereselor politice ale marilor puteri, un lucru era împedecã: România devenise independentã prin prinderea sa milioane, prin faptul ei sã se vãrsã de mii de ostași pe cãmpul de luptã...

Mircea Constantinescu

îndatã își schimbã ideea. Altã datã el anunță o excursie într-unul din chioscurile sale și în ultimul moment se îmbarcã spre a merge pe Botoșani... El este adesea surprins de o spațimã colosalã...